

Útok msd (msp) z chodu za i bez použití ZHN

Plukovník Augustin Procházka, plukovník Juraj Repčin

Útok z chodu je nutné organizovat v krátkém čase, kdy nepřítel nestačil obranu ještě připravit. Útok z chodu zahajujeme z vyčkávacích prostorů, v počátečním období války i z prostorů rozptýlení, nebo přímo z prostoru shromaždiště po bojovém poplachu. Divize nebo pluk se rozmísťuje ve vyčkávacím prostoru, nebo v prostoru rozptýlení podél komunikací a v takové sestavě, kterou předpokládáme pro útok. Pluky je výhodné rozmísťovat rozptýleně po praporech i s posilovými prostředky. Přítom jednotky plně využívají skrytých míst a ochranných vlastností terénu z hlediska ochrany proti jaderným úderům. Ve vyčkávacích prostorech se budují úkryty pro živou sílu, bojovou techniku a místa velení.

V některých případech, kdy nepřítel přechází spěšně do obrany, např. po neúspěšném střetném boji, útočíme z chodu přímo bez zaujetí vyčkávacího prostoru.

Vzdálenost vyčkávacího prostoru od předního okraje nepřátelské obrany bude zpravidla 40—60 km. Tato vzdálenost umožňuje přesun na čáru zasazení do útoku v krátkém čase a současně znemožňuje nepříteli použít radiolokačních prostředků a provést úder taktickými raketami a dalekonosným dělostřelctvem na naše vojska.

Z hlediska utajení předpokládaného směru útoku je výhodné volit vyčkávací prostor stranou mimo směru příštího útoku. K odražení nepřátelských vzdušných náletů na vyčkávací prostor organizujeme ihned protivzdušnou obranu.

Při boji pouze klasickými prostředky, můžeme volit vyčkávací prostor na menší vzdálenost od nepřátelské obrany, větší jako dosah nepřátelského dělostřelctva.

Přesun divize (pluku) z vyčkávacího prostoru do útoku z chodu

Divize z vyčkávacího prostoru se přesunuje v širokém pásmu a pokud možno s využitím největšího počtu os. Pro každý pluk prvního sledu je výhodné vyčlenit jednu až dvě osy přesunu a to až do čáry rozčleňování do praporečních proudů. Dále určíme v pásmu divize jednu až dvě záložní osy a příčné komunikace, aby byl možný manévř přesunujících se jednotek z jedné osy na druhou.

K řízení přesunu pluků prvního sledu a k jejich organizovanému zasazení do útoku z chodu ve stejnou dobu, určujeme výchozí místa, několik regulačních čar, čáry rozčleňování do praporečních a rotních proudů a čáru zteče. Při přesunu musí útvary a jednotky procházet určenými čarami v době stanovené plánem přesunu. Při použití vlastních jaderných úderů na přední okraj nepřátelské obrany se určuje i bezpečnostní čára, kterou prvosledové jednotky nesmí překročit do doby jaderných úderů.

Čáru rozčleňování do praporečních proudů určujeme ve vzdálenosti 8—12 km od předního okraje obrany nepřítel, čáru rozčleňování do rotních proudů volí-

me tak, aby byla mimo účinnou palbu nepřátelských protitankových prostředků a tanků pro přímou střelbu. Čáru rozvinování do bojové sestavy určujeme co nejbližší k přednímu okraji nepřátelské obrany s využitím terénu, aby nepřítel nemohl pozorovat rozvíjející se jednotky a vést na ně účinnou palbu.

Druhý sled nebo vševojsková záloha divize se přesunuje za prvním sledem obvykle ve vzdálenosti 15–20 km a u pluků 8–12 km za prapory prvního sledu.

Posilové prostředky pluků a praporů musí být začleněny do jejich sestavy již před zahájením přesunu z vyčkávacího prostoru.

Dělostřelectvo, útvary a jednotky protivzdušné obrany, určené k zabezpečení zasazení divize do útoku z chodu se přesunují předem do určených postavení.

Protitankové jednotky a tanky určené pro přímou střelbu zaujímají palebná postavení těsně před začátkem palebné přípravy.

Týl divize a pluků dělíme na dva sledy. Do prvního sledu začínáme nejnutnější zálohu střeliva, PHM a jiného materiálu, část zdravotnických prostředků a opravárenské jednotky a prostředky nutné pro opravu a odsun bojové techniky. První sled týlu se přesunuje za prvosledovými pluky ve vzdálenosti podle rozhodnutí velitele divize a druhý sled týlu za druhým sledem divize.

Útok z chodu

Útok zahajujeme palebnou přípravou, jejíž trvání a struktura bude závislá na odolnosti a připravenosti obrany nepřítele. Palebné přípravy se zúčastňuje jak divizní, tak i posilové dělostřelectvo, letectvo a někdy i dělostřelectvo a tanky druhých sledů. Nepřítele na předním okraji ničí praporeční a plukovní dělostřelectvo a tanky pro přímou střelbu.

Na směr hlavního úderu divize ničíme a umlčujeme nepřátelské prostředky hromadného ničení, dělostřelectvo, uskupení bránícího se nepřítele, jeho zálohy a místa velení raketovými jadernými údery. Jaderné údery mohou být uskutečněny jak na začátku palebné přípravy, tak v jejím průběhu nebo i při jejím zakončení.

Podle rozhodnutí velitele divize a počtu přiděleného dělostřelectva vytváříme divizní dělostřeleckou skupinu a plukovní dělostřelecké skupiny. Zúčastňuje-li se palebné přípravy dělostřelectvo druhých sledů, podporuje další útok do hloubky beze změny palebných postavení.

Pluky prvního sledu divize využívají vzniklých mezer, způsobených zvláště jadernými údery, odkrytých křídel v sestavě nepřítele, směle pronikají do hloubky a týlu nepřátelské obrany a ničí nepřítele po částech.

Na směr hlavního úderu divize k zabezpečení rychlého tempa útoku a zmocnění se důležitých prostorů je výhodné použít vrtulníkový vzdušný výsadek v síle zpravidla zesíleného motostřeleckého praporu z druhého sledu nebo vševojskové zálohy divize.

Při oboustranném použití jaderných zbraní útočí na směr hlavního úderu zpravidla tanková divize s tankovými pluky v prvním sledu v pásmu širokém do 20 km. Tanková divize může útočit na dvou směrech, přičemž hlavní síly a prostředky soustřeďuje na jednom z nich. Tankové pluky mohou útočit v pásmu širokém do 5 km a prapory do 2 km.

Při použití pouze klasických prostředků se útočné pásmo divize na směr hlavního úderu zužuje asi na polovinu, tj. do 10 km, přičemž nepřátelskou obra-

nu budeme prolamovat jen na jednom směru, zpravidla v úseku širokém asi 4 km. Pluky prvního sledu mohou útočit pak v pásmu do 5 km a prolamovat obranu v šířce do 2 km, prapory útočí zpravidla v šířce do 1 km.

Bude výhodné, aby nepřátelskou obranu prolamovaly motostřelecké divize, abychoť tankové divize mohli použít na směr hlavního úderu k rozvíjení úspěchu do hloubky nepřátelské sestavy.

Některé rozdíly budou v bojových úkolech za použití jaderných zbraní a při boji pouze klasickými prostředky.

Za použití jaderných zbraní určujeme divizi prvního sledu bližší úkol, směr dalšího útoku a úkol dne. Kromě toho sdělíme orientačně i úkol na další den a zámysl velitele armády o použití jaderných úderů v pásmu divize.

Bližším úkolem divize prvního sledu může být zničit nepřítele v pásmu útoku, prolomit celou hloubku obrany nepřátelské divize a zmocnit se čáry nebo prostoru, který zabezpečuje výhody podmínky pro další bojovou činnost; **úkolem dne** může být ovládnout čáru nebo objekt v hloubce do 50 km; při rozvíjení útoku v operační hloubce a za výhodných podmínek i do hloubky 80—100 km.

Plukům prvního sledu určujeme **bližší úkol, následující úkol a směr dalšího útoku.**

Bližší úkol pluku zahrnuje obvykle zničení prvního sledu bránící se nepřátelské divize, následující úkol rozbití a zničení divizních záloh nepřítele a rozvíjení útoku do hloubky v součinnosti s ostatními prvosledovými pluky.

Na směr, kde použijeme jaderné údery, může být bližší úkol pluku totožný s bližším úkolem divize.

Divizi nebo pluku druhého sledu určujeme pravděpodobné čáry zasazení do boje, orientačně bližší úkol a směr dalšího útoku.

Při boji pouze klasickými prostředky určujeme divizi prvního sledu bližší úkol, následující úkol a úkol dne a orientačně úkol na příští den.

Bližším úkolem divize bude zpravidla průlom obrany prvního sledu nepřátelské divize; **následující úkol** prolomení celé hloubky obrany nepřátelské divize a zničení jejich záloh; **úkolem dne** rozvíjení útoku a ovládnutí prostoru, čáry nebo objektu v hloubce 25—30 km a při rozvíjení útoku v operační hloubce až do 50 km.

Bližší úkol pluku 1. sledu obvykle zahrnuje průlom obrany praporů prvního sledu nepřítele; **následující úkol** dokončení průlomu bojového postavení a ovládnutí čáry, která zabezpečuje rozvíjení útoku do hloubky; **v dalším** pluk rozvíjí útok do hloubky na stanoveném mu směru.

Bojová sestava divize a pluku při útoku z chodu jak za použití jaderných zbraní, tak i bez nich má obvykle dva sledy. Při útoku na nepřítele, který se brání v hloubce, při spěšně zaujaté a slabě vybudované obraně může bojová sestava mít jeden sled a silnou vševojskovou zálohu.

Při útoku z chodu musíme velkou pozornost věnovat organizaci součinnosti. Důležité je sladit činnost prvosledových pluků s raketovými jadernými údery, údery letectva, palbou dělostřelectva a vzájemně i mezi pluky. Součinnost organizujeme podrobně po úkolech, čarách a časově do bližšího úkolu. Při organizaci součinnosti je nutné stanovit způsob přesunu vojsk z vyčkávacího prostoru, rozčleňování a rozvinování jednotek do bojové sestavy, stanovit i činnost vojsk v případě protipřípravy nepřítele, zejména nahrazení ztrát prvosledových pluků

po nepřátelských jaderných úderech a opatření k likvidaci následků a k obnově bojeschopnosti vojsk.

Kromě toho je nutné stanovit opatření k zabezpečení zasazení druhých sledů nebo záloh a způsob odražení možných nepřátelských protiztečí.

Předpokládáme-li použití vzdušné výsadky na směr útoku divize, je nutné při organizaci součinnosti určit zejména signály vzájemného rozpoznání vlastních jednotek, způsob navázání dotyku, vzájemnou podporu palbou, nebo i její přerušování a přesně stanovit způsob navázání rádiového spojení.

Tankové a motostřelecké jednotky prvního sledu se rozvíjejí do bojové sestavy za palebné přípravy, nezastavují se a útočí z chodu. Pluky prvního sledu budou zpravidla útočit a provádět zteč současně. Dobu zteče předního okraje nepřátelské obrany „čas Č“ a dobu jaderných úderů stanoví velitel divize velitelům pluků do zahájení přesunu z vyčkávacího prostoru.

Při dostatečném umlčení nepřítele v obraně, mohou motostřelecké jednotky útočit i na obrněných transportérech za podpory tanků přímé podpory. Je-li nutné provést zteč pěšky, přesunují se obrněné transportéry od čáry k čáře podle terénních podmínek za svými jednotkami a podporují jejich boj palbou z transportérů. Po zničení nepřátelského odporu nasedají jednotky na obrněné transportéry a pokračují v rychlém útoku současně s tanky.

Palebná příprava musí přejít bez přestávky v palebnou podporu.

Při průlomu nepřátelské obrany na směr hlavního úderu, zejména nejsou-li použity jaderné zbraně, prodlužujeme palebnou podporu soustředováním palby do hloubky asi 4 km a dále postupným umlčováním a ničením nepřítele palbou dělostřelectva a údery letectva na celou hloubku bojových úkolů.

Zálohy nepřítele ničíme údery letectva, raketami a dalekonosným dělostřelectvem.

Letectvo za palebné přípravy ničí a umlčuje především nepřátelské prostředky jaderného napadení, radiotechnické prostředky a místa velení. Za palebné podpory ničí nově zjištěné nepřátelské jaderné prostředky a přesunující se důležité cíle malých rozměrů. Současně provádí nepřetržitý vzdušný průzkum a podporuje boj útočících prvosledových pluků.

Nepřátelské prostředky jaderného napadení ničíme všemi prostředky. Používáme i speciální odřady, složené zpravidla z tankových jednotek v síle roty až praporu.

K ovládnutí důležitých objektů nebo čar v hloubce nepřátelské obrany a ke zmocnění se přeprav přes vodní toky vysíláme předsunutý odřad, který může tvořit zesílený pluk nebo i prapor. Podle situace může úkol předsunutého odřadu plnit některý prvosledový pluk, který má největší úspěch, nebo i pluk či prapor z druhého sledu.

Předsunutému odřadu zpravidla stanovíme směr útoku, čáru nebo objekt, kterého se má zmocnit, i dobu a způsob podpory jeho bojové činnosti.

Předsunutý odřad svou aktivní bojovou činností musí směle manévrovat, ničit nepřítele na široké frontě a zmocnit se důležitých prostorů.

Jaderné zbraně umožňují rychlé proniknutí zvláště tankových divízi do operační hloubky v odtržení od hlavních sil. V tom případě musí být jejich činnost rozhodná a nesmí ztrácet čas zavazováním se do boje s jednotlivými nepřátelskými odpory. Důležitou úlohu bude mít při tom dobře organizovaný průzkum

jak v hloubce, tak i před bojovou sestavou a na bocích. Pozornost věnujeme i zabezpečení boku a týlu.

Při bojové činnosti bez použití ZHN musí být vojska připravena přejít kdykoli k bojové činnosti za použití jaderných zbraní a ostatních prostředků hromadného ničení. To vyžaduje nepřetržitý průzkum a okamžité ničení prostředků ZHN nepřítele. Útočící vojska musí být připravena okamžitě provést vlastní jaderné údery na nepřítele, získat převahu, rychle rozptýlit a přizpůsobit bojovou sestavu vzniklým podmínkám.

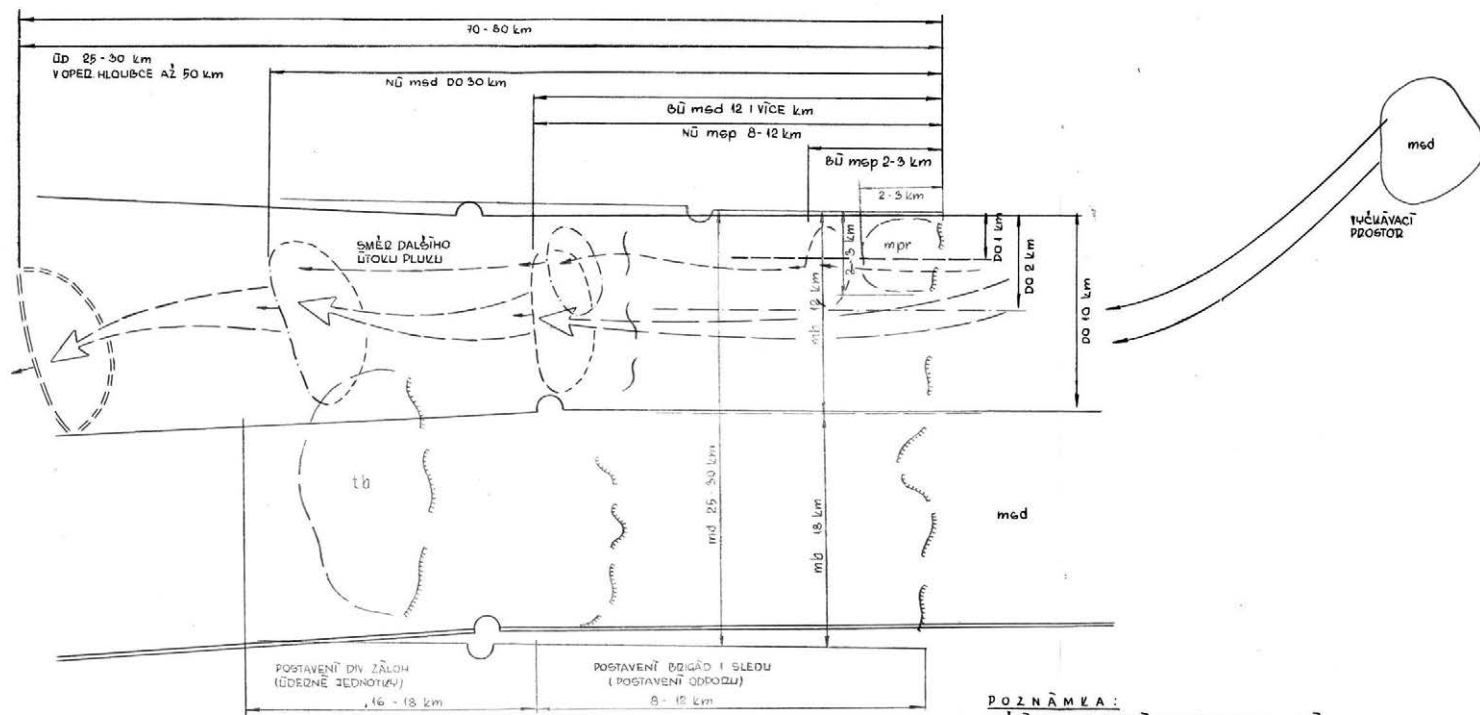
Organizace útoku z chodu ať při oboustranném používání jaderných zbraní či jen klasických prostředků, musí být uskutečněna v krátké lhůtě. To bude vyžadovat od velitelů a štábů rychlé rozhodování, doručování úkolů do vojsk a přesné řízení vojsk při přesunech na čáru zasazení i za boje.

Článek pojednává o tematicke, která není v poslední době u nás dostatečně procvičována. Tato však podle našeho názoru zasluhuje pozornost, protože k útoku z chodu na obranu nepřítele bude docházet, i když ne v počátečním období, rozhodně ale v průběhu dalších operací.

ŠÍŘKY A HLUBKY ÚKOLŮ mēd (mēp) V ÚTOKU BEZ POUŽITÍ ZHN

POZNÁMKA:
MOŽNÁ VARIANTA BOJOVÉ SESTAVY MECHANIZOVANÉ
DIVIZE NR 2 V OBRANĚ

ŠÍŘKA A HLoubKA ÚKOLŮ msd (msp) ZA POUŽITÍ ZHN

